

Aleševa maša na Šmarni gori

14. julij 2018

»Obrambni zid«

Dragi bratje in sestre, dragi romarji.

Zgodovinarji ugotavljajo, da je imela Šmarna gora že v prazgodovini poleg kultnega tudi obrambni značaj. Nenazadnje se je to najbolj konkretno izkazalo, ko so v 15. stoletju okoli cerkve zaradi turških vpadov zgradili obzidje. V času preteče islamske nevarnosti so se okoličani zatekli za varne, debele zidove šmarnogorskega tabora, še prej pa so na bližnji Grmadi zažgali kres in ustrelili z možnarjem ter tako sporočili na Gorenjsko, da se bliža turška vojska.

Kaj pa danes? Šmarna gora je postala rekreacijsko središče, v najboljšem primeru tu in tam še stekališče romarskih poti. O obrambnem značaju pred islamsko nevarnostjo pa seveda nihče več ne razmišlja, razen morda, ko otrokom razlagamo legendo, ki govori o tem zakaj na Šmarni gori poldan zvoni ob pol dvanajstih. Pa je islamska nevarnost zares mimo?

Islamski svet danes prihaja med nas na povsem drugačen način, kot je bilo to v srednjem veku. Če so včasih Alahovi vojščaki vdiral v naše kraje, da so pokradli, požgali in posilili, kar se je dalo, in se nato vrnili domov, danes prihajajo, da bi ostali tukaj. Ne prihajajo da bi kradli in požgali. Prihajajo preprosto zato, ker je tu življenje lažje in vsaj za odtenek, ponekod pa tudi več, varnejše in ugodnejše, kot v deželah od koder prihajajo. Selitve, dragi bratje in sestre, so se dogajale vedno. Ne bi bilo prav pozabiti, koliko naših rojakov je v začetku dvajsetega stoletja, še več pa po revolucionar-nem prevzemu oblasti, poiskalo zatočišče v državah na drugi strani Atlantika. Čeprav drži, da so bili mnogi v to prisiljeni, ker jim je režim stregel po življenju, je marsikdo šel v svet tudi s trebuhom za kruhom. S sodobnimi migranti pravzaprav ni veliko drugače. Čeprav se večina seli iz ekonomskih razlogov, je med njimi nekaj tudi resničnih beguncev.

V času, ko velik del Evrope govori o tem, kako se zaščititi pred njimi, kako ustrezno spremeniti zakonodajo, da bomo lahko nadzirali njihov dotok v naše kraje - in končno je prav, da to storimo - je vendarle potrebno storiti še nekaj drugega:

Migranti večinoma prihajajo iz islamskega sveta. In to pomeni, da s seboj prinašajo svojo identiteto, svoj način življenja, svojo kulturo. Mimogrede: v islamskem svetu je vera in kultura pravzaprav isto. In ta kultura, ki z migranti vdira v naš svet, ki, če to hočemo priznati ali ne, vendarle temelji na krščanskih vrednotah, je izrazito invazivna. Razumeti namreč moramo, da muslimanom ohranitev njihove identitete v prvi vrsti pomeni ohranitev njihovega načina življenja,

njihove vere. Pričakovati od njih, da se bodo integrirali v evropsko kulturno okolje je utopija. Za kaj takega, bi se morali odpovedati svoji veri, tega pa, bodite prepričani, ne bodo tako zlahka storili. Med kristjani in muslimani obstaja namreč ena velika razlika: medtem, ko se kristjan, če se preseli iz enega konca sveta v drugega, navzven prilagodi kulturi v katero je prišel, čeprav je navznoter ohranil svojo zvestobo evangeliju, pri muslimanih tega ne najdemo. Oni se ne prilagajajo kulturi v katero so prišli, ampak začnejo kulturo okolja prilagajati sebi. Ne zamerite, ampak turške nadaljevanke, ki jih s takim uspehom predvajajo naše televizije niso nič drugega kot prvi korak v teh prizadevanjih. Pred nekaj dnevi sem v enem od naših elektronskih medijev zasledil razlago običajev, ki jih lahko opazite v turških nadaljevankah...

Kaj torej storiti? Verjemite, da so žičnate ograje in zidovi na mejah le začasna rešitev. Če hočemo da Evropska družba preživi in ohrani svojo istovetnost, bo treba narediti nekaj drugega. V šestdesetih, sedemdesetih letih minulega stoletja se je Cerkev v mnogih evropskih državah začela odpovedovati vsemu, kar je navzven kazalo njihovo vero. Govorili so, da je potrebo ločiti lupino od jedra, češ, da so lupina nekakšna zunanja znamenja naše vere, medtem, ko je jedro evangelijsko sporočilo samo. Začeli so odpravljati ljudske pobožnosti, duhovniki so nosili samo še civilna oblačila, kapelice in znamenja so prepustili zobu časa. Trenutek je, dragi bratje in sestre, da se streznimo. Osebna vera, naša notranja odločitev za Kristusa, je seveda pomembna. A nič manj pomembno ni, da smo pripravljeni to vero pokazati tudi navzven. Če želimo, da bodo naše dežele ohranile svoj krščanski značaj, moramo najprej mi sami pokazati, da smo kristjani. Da skrbimo za naša svetišča, za kapele in znamenja; da nosimo znamenja pripadnosti Cerkvi kot so duhovniško oblačilo, križi; da v naših domovih na vidno mesto izpostavimo znamenje naše pripadnosti Kristusu; da, če ne drugače, v pogovornem jeziku ohranimo spomin na božjo prisotnost med nami, ko rečemo Bog daj dober dan ali Bog povrni. Da imamo na avtomobilu nalepko, navadno ribo, ki je znamenje, da v primeru nesreče pričakujemo svete zakramente. Da otrokom dajemo krščanska imena. Da, končno, obiskujemo romarske kraje, in se, kot danes mi, zbiramo k zaobljubljenim slovesnostim in javnim pobožnostim.

Naša istovetnost, bratje in sestre, je v prvi vrsti v naših rokah. In bolj ko je ogrožena, več napora je potrebno, da jo ohranimo. Obrambni zid na Šmarni gori je nekdaj imel svoj namen in je bil potreben. Danes moramo seči po drugih oblikah obrambe. In kolikor že se zdi gradnja zidov tudi danes primerna rešitev, je mnogo bolj od tega potrebna gradnja naše istovetnosti, zavedajoč se, iz kakšnih korenin rastemo in kakšne vrednote so nas vse do zdaj ohranjale pri življenju. Amen.